

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	AINO – Ainutlaatuisesti uralla
Hakemusnumero	R-02060
Valintakokouksen päivämäärä	26.3.2025
Hakijan virallinen nimi	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Turun yliopisto, Koulutuskuntayhtymä Brahe
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.2 Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.5.2025
Päätymispäivämäärä	31.12.2027
Käsittelijä	Taina Viitasalo

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä:

Hankkeessa huomioidaan laaja-alaisesti yksilön taustan ja henkilökohtaisten ominaisuuksien vaikutus yksilön koulutuspolkuihin ja työllistymismahdollisuuksiin. Esimerkiksi maahanmuuttajataustaan, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, kieli- ja kulttuuritaustaan sekä toimintakykyyn kohdistettu syrjintä ja rasismi vaikuttavat siihen, millaisia mahdollisuuksia yksiköllä on kiinnittyä opintoihin ja opiskeltavaan alaan sekä luoda työllistymisen kannalta olennaisia työelämäverkostoja. Koulutusorganisaatiot ja niissä työskentelevät tarvitsevat entistä parempia valmiuksia huomioida opiskelijoiden erilaisuus ja toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä heidän tuekseen.

TAVOITTEET:

Päätavoitteena on ainokaisten eli opiskeluryhmässään tai alallaan vähemmistöryhmiin kuuluvien opiskelijoiden koulutuspolkujen ja työllistymismahdollisuuksien edistäminen tukemalla heidän urasuunnittelutaitojen sekä alaan, opintoihin ja työelämään kiinnittymistään.

Alatavoitteet:

- Selvittää millaisia konkreettisia haasteita opintoihin ja työelämään kiinnittymisessä vähemmistöryhmiin kuuluvilla opiskelijoilla on ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakouluissa.
- Selvittää, millaisia tarpeita oppilaitoksilla on ainokaisten tukemisen suhteen ja millaiset olemassa olevat käytännöt ja menetelmät tukevat ainokaisia opintoihin ja työelämään kiinnittymisessä.
- Kehittää ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluihin uudenlainen tulevaisuusorientoitunut Ainutlaatuisesti uralla -toimintamalli, joka tukee monipuolisesti ainokaisopiskelijoiden opintoihin ja alaan kiinnittymistä, työelämäkontaktien ja -verkoston rakentamista sekä työelämään siirtymistä.
- Lisätä opiskelijoiden työharjoitteluiden, työssä oppimisen sekä työpaikoilla projekti- ja oppinäytteitä ohjaavien henkilöiden sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista ainokaisopiskelijoiden urasuunnittelussa ja työelämään siirtymisessä.
- Lisätä työnantajien tietoa eri vähemmistöryhmiin kuuluvien tukemisesta ja rekrytoinnista työpaikoilla. Vaikuttamistyö kohdennetaan erityisesti työvoimapulasta kärsiville aloille, jotta alojen

toimijat tunnistaisivat uusia potentiaalisia työnhakijaryhmiä ja jotta aloilla olisi paremmat valmiudet huomioida moninaisten työntekijöiden tarpeita.

KOHDERYHMÄ:

- Opiskelijat ammattikorkeakouluissa ja toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa, erityisesti maahanmuuttajataustan, sukupuoli- ja seksuaali-, kieli- ja kulttuurivähemmistöön kuulumisen sekä toimintakyvyn vuoksi haasteellisessa tilanteessa olevat.
- Ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstö.
- Opiskelijoiden työharjoitteluja, työssäoppimista sekä projekti- ja opinnäytetöitä ohjaavat henkilöt työpaikoilla.
- Työnantajat ja työpaikoilla rekrytoinnista vastaavat henkilöt.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa (Haapajärvi, Haapavesi, Kalajoki, Kempele, Kuusamo, Liminka, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulu, Pudasjärvi, Raahe, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Ylivieska)

Osallistujat: 150 (66 koulutuksessa olevaa ja 84 työssä olevaa) ja 20 yritystä

TOIMENPITEET:

TP1 Koordinaatio (Päävastuu Oamk)

- 1.1 Hankkeen koordinaatio ja hankehallinto
- 1.2 Hankeyhteistyön koordinointi ja verkostoituminen
- 1.3 Viestintä ja markkinointi
- 1.4 Tulosten koostaminen ja julkaisu

TP2 Tietopaketti (Päävastuu Tutu)

- 2.1. Selvitetään ainokaisopiskelijoiden kokemuksia työssäoppimisesta/harjoittelusta ja työelämäverkostojen rakentamisesta Pohjois-Pohjanmaalla. Tarkastellaan ainokaisopiskelijoiden työssäoppimiseen ja työelämäverkostojen rakentamiseen liittyviä tuen tarpeita sekä heidän mielikuviaan alueen työnantajista ja työyhteisöjen vastaanottavuudesta.
- 2.2. Selvitetään Pohjois-Pohjanmaalla harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja tarjoavien työnantajien ja työyhteisöjen vastaanottokykyä, työpaikkaohjauksen ja rekrytoinnin käytäntöjä sekä näihin liittyviä haasteita ja esteitä.
- 2.3. Selvitetään Pohjois-Pohjanmaan alueella toimivien oppilaitosten kehittämisen tarpeita ainokaisopiskelijoiden työuralle kiinnittymisen tukemisessa.
- 2.4. Selvitetään hyviä käytäntöjä ja menetelmiä ainokaisopiskelijoiden tukemisessa Pohjois-Pohjanmaan ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa. Jaetaan, kehitetään ja levitetään käytäntöjä alueen oppilaitosten kanssa yhdessä kehittäen.

TP3 Ainokaisia tukevien menetelmien kehittäminen, pilotointi ja konseptointi ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluun (Päävastuu Oamk ja Brahe)

- 3.1. Kehitetään tietopaketin (TP2) pohjalta ainokaisopiskelijoiden erityistarpeet huomioivaa yksilöohjausta ja pienryhmätoimintaa, joka tukee opiskelijoita työelämäverkostojen luomisessa, alaan ja opintoihin kiinnittymisessä ja tulevaisuuden urasuunnittelussa. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä työelämäverkoston toimijoiden kanssa.
- 3.2. Kehitetään Osaaminen näkyväksi- toimintamalli ainokaisten työssäoppimispaikkojen ja harjoittelu- paikkojen löytämisen ja työllistymisen tueksi. Mallissa kehitetään työkaluja tukemaan opiskelijoita tuomaan omaa osaamistaan näkyväksi työnantajille esimerkiksi projektien, portfolioiden ja videoiden muodossa.
- 3.3. Pilotoidaan muita selvityksessä (TP2) esiin nousseita ainokaisia tukevia menetelmiä.
- 3.4. Koostetaan pilotoinnin kokemukset yhteen ja luodaan niiden pohjalta Ainutlaatuisesti uralla – toimintamalli sekä suositukset ainokaisopiskelijoiden huomioimisesta oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa.

TP4 Opetus- ja ohjaushenkilöstön, työpaikkaohjaajien ja työnantajien osaamisen kehittäminen (TUTU)

4.1 Tuotetaan tietopaketin (TP2) ja pilotoitujen menetelmien (TP3) pohjalta koulutusmateriaalipaketti opetus- ja ohjaushenkilöstölle sekä työpaikkaohjaajille. Koulutusmateriaalit julkaistaan kaikille avoimesti saataville. Materiaalin alustavat sisällöt.: Tietoa eri vähemmistöryhmiin kuuluvien työllistymisen rakenteellisista ja asenteellisista haasteista, Ainokaisopiskelijoiden verkostoitumisen ja harjoittelupaikkojen saamisen ja urasuunnittelun tukeminen, Epätyypilliset urapolut, osaamisen ja vaihtoehtojen tunnistaminen ja tulevaisuusorientaation vahvistaminen, Työssäoppimisessa/harjoittelussa ja työelämässä kohdattujen haasteellisten tilanteiden kohtaaminen ja käsittely, Positiivinen erityiskohtelu ohjauksessa ja opetuksessa

4.2. Toteutetaan koulutusmateriaalipaketin pohjalta koulutukset työpaikkaohjaajille ja opetus- ja ohjaushenkilöstölle. Koulutukset toteutetaan tarvelähtöisesti alueellisina koulutuspäivinä sekä kaikille kiinnostuneille avoimina webinaareina. Työpaikkaohjaajien koulutuksen suhteen tehdään yhteistyötä valtakunnallisen työpaikkaohjaajien koulutusta koordinoivan Ohjaan-verkoston kanssa.

4.3 Tuotetaan materiaalipaketti sekä tietoisuuksia työpaikkojen johdolle ja rekrytoinnista vastaaville henkilöille erityisesti työvoimapulasta kärsivillä aloilla. Materiaalipaketti tuotetaan kaikille avoimesti saataville. Alustavat sisällöt: Tietoa eri vähemmistöryhmiin kuuluvien työllistymisen rakenteellisista ja asenteellisista haasteista, Ainokaisten tukeminen työpaikoilla (mm. positiivinen erityiskohtelu), Työntekijöiden moninaisuuden hyödyt työnantajille sekä moninaisuuden kohtaaminen, Rekrytoinnin moninaisuutta lisäävät käytännöt (mm. anonymi rekrytointi ja moninaisuuslauseke)

TP 5 Vaikuttavuuden arviointi (Päivastuu OAMK)

Systemaattinen hankearviointi tukee hankkeen etenemistä, tavoitteiden toteuttamista ja vaikuttavaa kehittämistyötä.

5.1 Hankkeelle laaditaan arviointisuunnitelma. Arviointikysymykset ja arvioinnin kriteerit johdetaan hankkeen tavoitteista ja määritellään hankkeen käynnistyessä yhteistyössä hankkeen osatoteuttajien kanssa. Arviointitietoa kerätään hankkeen kohderyhmiltä, toteuttajilta ja ohjausryhmältä sekä laadullisin että määrällisin menetelmin.

5.2. Arvioinnin tuloksia raportoidaan osatoteuttajille, ohjausryhmälle ja rahoittajalle hankkeen eri vaiheissa. Prosessi- ja vaikuttavuusarvioinnin tulokset julkaistaan myös hankkeen päättyessä kaikkien avoimesti saataville ja jatkohyödynnettäviksi.

Toteutusaikataulu:

-Kevät 2025 (Hankkeen käynnistäminen, Kehittämistyöpaja I: yhteinen orientaatio, tavoitteiden asettaminen ja tiedonkeruun valmistelu, Toteuttajakohtaisten toimintasuunnitelmien laatiminen, Viestintä- ja arviointisuunnitelmien laatiminen, Tietopaketin suunnittelu, Tietopaketin toteutus käynnistyy)

-Syksy 2025 (Kehittämistyöpaja II: Menetelmäkehityksen aloitus ja pilotoinnin suunnittelu, Tietopaketin toteutus jatkuu, Menetelmien kehittäminen ja koostaminen, Arvioinnin alkukartoitus)

-Kevät 2026 (Tietopaketin toteutus jatkuu, Tietopaketin aineiston koostaminen, Menetelmien pilotointi, Kehittämistyöpaja III: Pilotoinnin ja tiedonkeruun yhteen tuominen ja jatkokehitystoimenpiteiden määrittely)

-Syksy 2026 (Kehittämistyöpaja IV: Koulutusten sekä koulutusmateriaalin työstäminen, Hankkeen väliarviointi, Koulutusmateriaalipaketin ja koulutusten työstäminen, Koulutusten valmistelu ja markkinointi, Menetelmien pilotointi jatkuu, Tietopaketin julkaisu kaikille avoimena diasettinä sekä yleistajuisena open access -artikkelina)

-Kevät 2027 (Työnantajille suunnatun tietopaketin työstö ja julkaisu, Koulutusten ja tietoisuuksien toteuttaminen, Kehittämistyöpaja V: Menetelmien mallintaminen, Työnantajien tietoisuus)

-Syksy 2027 (Koulutusten ja tietoisuuksien toteuttaminen, Kehittämistyöpaja VI: Hankkeen tulosten levittäminen ja jalkauttaminen, Hankkeen tulosten arviointi, Hankkeen tulosten julkaisu)

LISÄARVO:

Hanke tuottaa uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueelle paikantuvista haasteista ainokaisopiskelijoiden kiinnittymisessä opintoihin ja työelämään erityisesti työssäoppimis- ja harjoittelupaikkojen näkökulmista sekä verkostojen luomisesta ja urasuunnittelusta. Hankkeen tuottama uusi tieto vahvistaa ymmärrystä siitä, miten työpaikkojen ja oppilaitosten rakenteissa ja käytännössä huomioidaan opiskelijoiden moninaisuus Pohjois-Pohjanmaan alueella. Hankkeessa tuotetaan kokonaisvaltainen – opiskelijoiden, työnantajien ja oppilaitosten – muodostama kuva ainokaisien haasteista opintoihin, urasuunnitteluun ja työmarkkinoille kiinnittymisessä. Kaikki hankkeen tuottama tieto julkaistaan avoimesti saataville, ja sitä voidaan hyödyntää eri toimijoiden toiminnan kehittämiseksi myös hankkeen ulkopuolella.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:

Palkkakustannukset	462 346 €	EU- ja valtion rahoitus	517 826 €
Flat rate 40 % kehittäminen	184 939 €	Omarahoitus (Muu julkinen)	84 559 €
		Kuntarahoitus (Oulun kaupunki)	44 900 €
Nettokustannusarvio yhteensä	647 285 €	Rahoitussuunnitelma yhteensä	647 285 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	647 285 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	647 285 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	517 826 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman erityistavoitteen 4.2 (Uutta osaamista työelämään) mukainen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai riittävästi pisteitä (25/42). Hankkeessa kehitetään ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluun Ainutlaatuisesti uralla -toimintamalli, joka tukee ainokaisopiskelijoiden opintoihin ja alaan kiinnittymistä, työelämäkontaktien ja -verkoston rakentamista sekä työelämän siirtymistä. Kehitetään myös Osaaminen näkyväksi -toimintamalli harjoittelupaikkojen löytämiseen. Hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaa 2022-2025 (MAKO KT 2B: Koulutuksen, palvelujen ja harrastusten saavutettavuus).

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (25/42) tullakseen rahoitetuksi.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmän kommentointi

18.-29.11.2024

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 17.12.2024 ja 5.3.2025

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 26.3.2025

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä

Rahoittaja **puoltaa** hankkeen rahoittamista.